

16.06.2026

Annwyl Syr/Fadam

Dear Sir/Madam

Ysgrifennaf i'ch hysbysu y cynhelir cyfarfod FFORWM DERBYN YSGOLION CEREDIGION am **4.00yp** ar **Ddydd Mawrth, 23 Mehefin, 2026** ar **Teams** i drafod y materion canlynol:

I write to inform you that a Meeting of the CEREDIGION SCHOOLS ADMISSIONS FORUM will be held at **4.00pm** on **Tuesday, 23 July, 2026** on **Teams** for the transaction of the following business:

1. Ymddiheuriadau.	1. Apologies.
2. Datgelu buddiant personol.	2. Disclosure of personal interest.
3. Cadarnhau Cofnodion y Cyfarfod a gyfarfu ar 20 Tachwedd 2025.	3. To confirm the Minutes of the Meeting held on 20 November 2025.
4. Materion yn codi o'r Cofnodion.	4. Matters arising from the Minutes.
5. Polisi Derbyn 2027-2028.	5. Admissions Policy 2027-2028.
6. Niferoedd Blwyddyn 7 – Medi 2026.	6. Year 7 Numbers – September 2026.
7. Niferoedd Blwyddyn Derbyn –Medi 2026 a 2027.	7. Reception Year Numbers – September 2026 & 2027.
8. Apeliadau Derbyn Ganol-Flwyddyn 2025-2026.	8. Mid-Year Admission Appeals 2025-2026.
9. Unrhyw fater arall.	9. Any Other Business.

Yr eiddoch yn gywir/ Yours faithfully

Miss Lowri Edwards
Swyddog Arweiniol Corfforaethol, Gwasanaethau Democrataidd/
Corporate Lead Officer, Democratic Services

At: Gadeirydd ac Aelodau Fforwm Derbyn Ysgolion Ceredigion
To: Chairman and Members of the Schools Admissions Forum

Cofnodion cyfarfod Fforwm Derbyn Ysgolion Ceredigion a gynhaliwyd yn rhithiol ar Teams ar ddydd Iau, 20 Tachwedd 2025

YN BRESENNOL: Y Cyngorydd Wyn Thomas (Cadeirydd), Aelod Cabinet ar gyfer Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau; y Cyngorydd Chris James, Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu; Lee Burrows, Pennaeth: Ysgol Cenarth a Llechryd; Carol Davies, Pennaeth: Ysgol Dyffryn Cledlyn; Peter Leggett, Pennaeth: Ysgol Gynradd Rhydypennau; Carys Morgan, Pennaeth: Ysgol Bro Pedr a Dorian Pugh, Pennaeth: Ysgol Henry Richard.

SWYDDOGION YN BRESENNOL: Elen James, Prif Swyddog Addysg a Swyddog Arweiniol Corfforaethol Gweithredol: Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Diwylliant; Cheryl Evans, Swyddog Derbyniadau Ysgolion; Carys Fowles, Rheolwr Cyllid: Ysgolion a Gofal Cwsmer a Neris Morgans, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd.

(4.00pm – 4.24pm)

1. Ymddiheuriadau

- i. Ymddiheurodd y Cyngorydd Bryan Davies, Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet ar gyfer Gwasanaethau Democrataidd, Polisi, Perfformiad a Phobl a Threfniadaeth a Mair Hughes, Pennaeth: Ysgol Penglais am nad oeddent yn gallu bod yn bresennol yn y cyfarfod.
- ii. Ymddiheurodd Gwion Dafydd, Rheolwr Corfforaethol: Atebolrwydd a Chynnydd am nad oedd yn gallu bod yn bresennol yn y cyfarfod.
- iii. Ymddiheurodd Dorian Pugh, Pennaeth: Ysgol Henry Richard am ymuno â'r cyfarfod yn hwyr.

2. Datgelu buddiant personol

Ni ddatgelwyd unrhyw fuddiant personol.

3. Cadarnhau Cofnodion y Cyfarfod a gyfarfu ar 22 Mai 2025

CYTUNWYD cadarnhau cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Mai 2025 yn gywir.

4. Materion yn codi o'r Cofnodion

Dim.

5. Polisi Derbyn 2026-2027

Dywedodd y Swyddog Derbyniadau Ysgolion fod y Polisi Derbyn ar gyfer 2026-2027 wedi cael ei gymeradwyo gan y Cabinet ar 3 Mehefin 2025 a'i fod ar gael ar wefan y Cyngor. Byddai'r ymgynghoriad ar gyfer Polisi Derbyn 2027-2028 yn agor yn fuan ar gyfer ysgolion a chyrff llywodraethu, gyda'r nod o gyflwyno'r Polisi i'r Cabinet cyn y cyfnod cyn-etholiadol yn 2026.

Nid oedd unrhyw newidiadau i bolisi 2026-2027, ond byddai newidiadau i ddyddiad cau ymgeisio ar gyfer ysgolion Uwchradd ym Mholisi 2027-2028 gan fod Llywodraeth Cymru yn y broses o newid y dyddiad o fis Rhagfyr i fis Hydref. Roedd Ceredigion eisoes wedi gweithredu'r newid ar gyfer

2026-2027 ac roedd wedi gweithio'n dda. Yn ogystal, byddai ceisiadau ar gyfer ysgolion Cynradd yn newid o ddiwedd mis Ionawr i 15 Hydref.

CYTUNWYD i nodi'r wybodaeth.

6. Niferoedd Blwyddyn 7 – Medi 2026

Eglurodd y Swyddog Derbyniadau Ysgolion fod data ar gyfer Medi 2026 wedi'i ddosbarthu er gwybodaeth. Y dyddiad cau ar gyfer derbyniadau oedd 31 Hydref 2025, ac ar hyn o bryd roedd 70 cais i'w derbyn eto. Byddai penderfyniadau ynghylch disgyblion sy'n dechrau ym mlwyddyn 7 ym mis Medi 2026 yn cael eu cylchredeg ar 2 Mawrth 2026.

CYTUNWYD i nodi'r wybodaeth.

7. Niferoedd Blwyddyn Derbyn – Medi 2026

Dywedodd y Swyddog Derbyniadau Ysgolion nad oedd llawer o broblemau wedi bod o ran derbyn disgyblion oed derbyn ar gyfer Medi 2025 gan nad oedd y rhan fwyaf o ysgolion wedi cyrraedd eu rhif derbyn.

Yn gyffredinol, roedd y rhan fwyaf o ysgolion o dan eu rhif derbyn. Mewn achosion lle'r oedd y rhif yn fwy na hyn, byddai ystyriaeth yn cael ei roi i niferoedd cyffredinol disgyblion yr ysgol ynghyd â thrafodaeth gyda'r Pennaeth ynghylch a fyddent yn hapus i dderbyn disgyblion ychwanegol. Roedd Ysgol Gynradd Penparc, Ysgol Gynradd Penrhyncoch ac Ysgol Gynradd Rhydypennau wedi derbyn mwy o ddisgyblion na'r rhif derbyn.

Mewn ymateb i ymholiad gan Peter Leggett, Pennaeth: Ysgol Gynradd Rhydypennau, eglurodd y Swyddog Derbyniadau Ysgolion bod Llywodraeth Cymru eto i gyhoeddi Cod Derbyn Ysgolion diwygiedig i adlewyrchu'r trawsnewidiad o'r system Anghenion Addysgol Arbennig i'r system Anghenion Dysgu Ychwanegol.

CYTUNWYD i nodi'r wybodaeth.

8. Apeliadau Derbyn Ganol-Flwyddyn 2025-2026

Adroddodd y Swyddog Derbyniadau Ysgolion fod tair apêl wedi'u derbyn hyd yma ar gyfer 2025-2026, gyda disgwyl i un o'r tair gael ei gynnal yr wythnos nesaf. O'r ddwy apêl a gynhaliwyd, roedd yr Awdurdod Lleol wedi colli'r ddwy apêl gydag un plentyn yn derbyn lle yn Ysgol Gynradd Aberaeron ac un arall yn Ysgol Plascrug.

CYTUNWYD i nodi'r wybodaeth.

9. Diweddariad Capasiti

Esboniodd y Swyddog Derbyniadau Ysgolion fod y Rheolwr Corfforaethol: Atebolrwydd a Chynnydd wedi ymweld ag ychydig o ysgolion yn ddiweddar i adolygu eu capasiti a'u rhif derbyn. Nodwyd y newidiadau canlynol:

- Ysgol Henry Richard: Rhif Derbyn Cynradd wedi cynyddu o 17 i 25, ac roedd y capasiti wedi cynyddu o 120 i 176. Roedd Rhif Derbyn Uwchradd wedi cynyddu o 74 i 82, ac roedd y capasiti wedi cynyddu o

373 i 408. Roedd y cynnydd hyn o ganlyniad i newidiadau mewn defnydd ystafelloedd.

- Ysgol Gyfun Aberaeron: Rhif Derbyn wedi cynyddu o 156 i 170, ac roedd y capasiti wedi cynyddu o 965 i 990 yn sgîl newidiadau i ddefnydd ystafelloedd ac estyniad i'r adran Anghenion Dysgu Ychwanegol.
- Ysgol Gynradd Aberporth: Rhif Derbyn wedi gostwng o 25 i 19 ac roedd y capasiti wedi gostwng o 181 i 139 yn sgîl newidiadau i ddefnydd ystafelloedd.
- Ysgol Gynradd Rhydypennau: Rhif Derbyn wedi gostwng o 27 i 26 ac roedd y capasiti wedi gostwng o 190 i 188.

Ychwanegodd fod rhif derbyn a capasiti ysgolion yn tueddu i aros yr un fath, oni bai bod newidiadau i'r defnydd o'r ystafelloedd. Byddai'r Rheolwr Corfforaethol: Atebolwydd a Chynnydd yn monitro'r sefyllfa wrth symud ymlaen.

Nododd y Prif Swyddog Addysg nad oedd yn bosibl ymweld â phob ysgol bob blwyddyn i adolygu eu capasiti oherwydd capasiti yn y tîm; fodd bynnag, os oedd unrhyw newidiadau sylweddol o fewn yr ysgol, roedd Swyddogion yn agored i drafodaethau.

10. Unrhyw fater arall

Diolchodd y Cadeirydd i'r holl Benaethiaid am eu presenoldeb.

Esboniodd y Prif Swyddog Addysg fod rhieni yn cael eu hannog i ystyried y Polisi Trafnidiaeth Ysgol wrth wneud cais am le mewn ysgol.

11. Dyddiad y cyfarfod nesaf

Dyddiad y cyfarfod nesaf i'w ddosbarthu maes o law.

Cyngor Sir Ceredigion

Gwasanaeth Ysgolion

Polisi Derbyn Ysgolion 2027/2028

Cynnwys

DERBYN	3
AWDURDODAU DERBYN.....	3
GWYBODAETH DDEFNYDDIOL	5
Fforwm Derbyn	5
Cludiant	5
Addysg Ddewisol yn y Cartref.....	5
1. OED Y GALL PLANT DDECHRAU YSGOL	6
2. AMSERLEN DDERBYN	7
3. Y BROSES DDERBYN	8
3.1 DEWIS Y RHINIEN	8
3.2 DEWIS YSGOL	8
3.3 GWNEUD CAIS AM LE MEWN YSGOL	8
3.4 DYRANNU LLEOEDD	9
3.5 MEINI PRAWF GORDANYSGRIFIO.....	9
3.6 CYFEIRIAD CARTREF.....	10
3.7 NEWID CYFEIRIAD	10
3.8 TEULUOEDD GWEITHWYR LLUOEDD ARFOG Y D.U. A GWEISION ERAILL Y GORON (gan gynnwys DIPLOMYDDION)	10
3.9 DISGYBLION A WAHARDDWYD	10
4. CYNNIG LLE MEWN YSGOL (RHOI GWYBOD AM GYNNIG).....	11
4.1 YSGOL AML-SAFLE	11
4.2 GRWPFAU BLWYDDYN	11
4.3 DECHRAU YSGOL	11
4.4 TYNNU'R CYNNIG O LE YN ÔL.....	11
5. CEISIADAU AFLWYDDIANNUS	12
5.1 APELIADAU	12
5.2 RHESTRAU AROS	12
6. GWNEUD CAIS Y TU ALLAN I'R ROWND DERBYN ARFEROL	13
6.1 SYMUD I'R ARDAL.....	13
6.2 NEWID YSGOL YN YSTOD Y FLWYDDYN.....	13
6.3 LLEOEDD CHWECHED DOSBARTH	13
ATODIAD A – Niferoedd Derbyn a Chapasiti Ysgolion	14
Ysgol Gynradd (Ysgol 3 – 11 gyda Darpariaeth Feithrin)	14
Ysgol Gynradd (Ysgol 4 – 11 heb Ddarpariaeth Feithrin)	14
Ysgol Ganol 3 - 16.....	15
Ysgol Ganol 3 - 19.....	15
Ysgolion Uwchradd.....	15
ATODIAD B – EITHRIADAU I'R FENTER MAINT DOSBARTHADAU BABANOD	16

DERBYN

Mae Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 yn pennu swyddogaethau i Awdurdodau Derbyn, Paneli Apêl a Fforymau Derbyn mewn perthynas â derbyn disgyblion i ysgolion.

Awdurdod Lleol (ALI) Ceredigion yw'r Awdurdod Derbyn ar gyfer yr holl ysgolion a gynhelir ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir yng Ngheredigion.

Gydag Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir, mae'r Corff Llywodraethu'n gweithredu fel Awdurdod Derbyn. Mae Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyir yn ysgol a ariannir gan y wladwriaeth lle mae sefydliad neu ymddiriedolaeth (sefydliad crefyddol fel arfer) yn cyfrannu at y costau adeiladu ac yn cael dylanwad sylweddol ar y ffordd mae'r ysgol yn cael ei rhedeg.

Mae gan bob un o'r cyrff hyn ddyletswydd statudol i "weithredu" yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion a'r Cod Apelau Derbyn i Ysgolion.

AWDURDODAU DERBYN

Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir

Mae holl ysgolion Ceredigion (ac eithrio Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant) yn dod o fewn y categori hwn, a rheolir y broses dderbyn gan ALI Ceredigion, nid yr Ysgolion neu'u Cyrff Llywodraethu. Gydag ysgolion o'r fath, dylid gwneud pob cais i'r ALI ac nid i'r Ysgol am mai'r ALI yw'r unig gorff a all gynnig lleoedd ysgol.

Mae manylion cyswllt yr Awdurdod Derbyn fel a ganlyn:

Tîm Derbyniadau

Gwasanaeth Ysgolion
Canolfan Rheidol
Rhodfa Padarn
Llanbadarn Fawr
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 3UE

Dylid gwneud ceisiadau trwy ddefnyddio'r ffurflen dderbyn ar-lein, sydd ar gael ar wefan Ceredigion (www.ceredigion.gov.uk).

Ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir

Ar gyfer ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir, Corff Llywodraethol yr Ysgol yw'r Awdurdod Derbyn. Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant yw'r unig ysgol o'r fath yng Ngheredigion. Gwneir ceisiadau ar-lein i'r Awdurdod Lleol (fel uchod) a byddant yn cael eu trosglwyddo o'r ALI i'r ysgol. Mae cyfeiriad yr ysgol fel a ganlyn:

Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant

Ffordd Llanbadarn
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1EZ

Cynllun Cydlynol (derbyniad 2027)

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi gofynion newydd sydd wedi'u gosod gan Reoliadau Addysg (Cydlynu Trefniadau Derbyn Ysgolion a Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) 2024 a ddaeth i rym ar 28 Mehefin 2024.

Mae'r cynllun ar waith er mwyn i awdurdodau lleol sicrhau, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, bod pob rhiant i blentyn sy'n byw yn ardal yr awdurdod lleol sy'n gwneud cais am le mewn ysgol yn ystod y cylchoedd derbyn cynradd ac uwchradd arferol, yn cael cynnig ar un, a dim ond un lle ysgol ar y diwrnod cynnig cyffredin ar gyfer y lleoedd ysgol hyn.

Mae Cyngor Sir Ceredigion eisoes yn gweithredu cynllun cydlynol llwyddiannus, ac felly bydd hyn yn parhau gyda rhai mân newidiadau yn cael eu rhoi ar waith yn dechrau yn y derbyniadau cynradd ac uwchradd yn 2027. Bydd y newidiadau yn cynnwys dyddiadau cau newydd ar gyfer cyflwyno ceisiadau derbyn (31 Hydref ar gyfer ceisiadau uwchradd a 15 Ionawr ar gyfer ceisiadau cynradd).

Bydd rhieni yn parhau i gyflwyno cais am le mewn ysgol gynradd ac uwchradd drwy wefan Cyngor Sir Ceredigion. Bydd cais am le i Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant (Ysgol Gwirfoddol a Gynorthwyr) yn parhau i gael ei anfon ymlaen at y corff llywodraethu a fydd yn gwneud y penderfyniadau yn unol â threfniadau derbyn eu hysgol eu hunain. Bydd ymateb i bob cais yn cael ei anfon at rieni yn uniongyrchol gan wasanaeth derbyniadau Cyngor Sir Ceredigion.

Gan nad oes gennym y gallu yn Ngheredigion i rieni wneud cais trwy ein ffurflen gais gyffredin ar gyfer ysgolion y tu allan i'n hawdurdod lleol, bydd rhieni'n parhau i gael eu cynghori i gyflwyno unrhyw geisiadau o'r fath i'r awdurdod lleol y lleolir yr ysgol ynddo. Byddwn yn parhau i rannu gwybodaeth am geisiadau trawsffiniol gyda'n hawdurdodau cyfagos i gynorthwyo gyda'r cynllun cydlynol.

GWYBODAETH DDEFNYDDIOL

Fforwm Derbyn

Mae Fforwm Derbyn Ceredigion yn cwrdd ddwywaith y flwyddyn i drafod materion derbyn lleol. Cynrychiolir Penaethiaid, Llywodraethwyr, Rhieni ac Awdurdodau Esgobaethol.

Mae cofnodion y cyfarfodydd ar gael ar wefan Ceredigion.

Trwy gydol y ddogfen hon bydd y gair **Rhieni** yn golygu nid yn unig y rhieni ond unrhyw berson(au) sydd â chyfrifoldeb cyfreithiol fel rhiant plentyn.

Cludiant

Mae'r ALI yn darparu cludiant am ddim i'r ysgol ar gyfer plant oed ysgol statudol (y tymor ar ôl eu 5^{ed} pen-blwydd) ar sail y canlynol:

- Disgyblion oed cynradd sy'n byw dros ddwy filltir i ffwrdd o'r ysgol gynradd addas agosaf;
- Disgyblion oed uwchradd sy'n byw dros dair milltir i ffwrdd o'r ysgol uwchradd addas agosaf.

Mesurir y pellter yn ôl y llwybr cerdded byrraf rhwng yr ysgol â'r cartref. O'r ffordd fawr agosaf at yr eiddo at brif fynedfa'r ysgol.

Mae gwybodaeth bellach ar gael oddi wrth yr Uned Cludiant (01545 570881).

Addysg Ddewisol yn y Cartref

Gall rhieni hefyd ddewis addysgu'u plant gartref. Gelwir hyn yn Addysg Ddewisol yn y Cartref. Mae angen meddwl yn ofalus cyn penderfynu addysgu gartref, am ei fod yn gofyn llawer yn nhermau ymrwymiad, amser a chost.

Cynghorir rhieni sy'n ystyried yr opsiwn hwn i gysylltu â'r ALI, a gofyn am arweiniad oddi wrth y Swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref, ar 01970 633624.

1. OED Y GALL PLANT DDECHRAU YSGOL

1.1 Plant Oed Meithrin – 3 Oed

Oed	Dyddiad y mae'n rhaid cyrraedd yr oed priodol	Tymor Derbyn
3	31 Rhagfyr 2026 31 Mawrth 2027 31 Awst 2027	Gwanwyn 2027 Haf 2027 Hydref 2027

Nid yw bod yn ddisgybl mewn Dosbarth Meithrin yn golygu bod plentyn yn gymwys i gael ei dderbyn i'r Dosbarth Derbyn. Bydd angen i Rien/Gwarcheidwaid wneud cais ar wahân.

1.2 Plant Oed Cynradd - 4 Oed

Oed	Dyddiad y mae'n rhaid cyrraedd yr oed priodol	Tymor Derbyn
4	31 Rhagfyr 2026 31 Mawrth 2027 31 Awst 2027	Gwanwyn 2027 Haf 2027 Hydref 2027

Nid yw deddfwriaeth yn gwneud hi'n ofynnol i blentyn ddechrau ysgol tan y tymor ar ôl ei bumed pen-blwydd, a gall y rhiant ohirio'r mynediad tan yr oed hwnnw. Fodd bynnag, rhaid cyflwyno ceisiadau am dderbyn gohiriedig erbyn yr un dyddiad cau â cheisiadau arferol (gweler adran 2 am fanylion dyddiadau cau).

1.3 Plant Oed Uwchradd – 11 Oed

Oed	Dyddiad y mae'n rhaid cyrraedd yr oed priodol	Tymor Derbyn
11	31 Awst 2027	Hydref 2027

Gwahoddir rhieni disgyblion blwyddyn 6 i fynegi'u dewis o Ysgol Uwchradd yn Nhymor yr Hydref yn y flwyddyn cyn y trosglwyddo.

Ni fydd disgyblion Blwyddyn 6 sy'n mynychu Ysgol Ganol ac sy'n bwriadu aros yn yr ysgol honno yn gorfod gwneud cais ar gyfer y cyfnod Uwchradd.

Gweler Atodiad A am enwau Ysgolion Ceredigion a'r math o ddarpariaeth a gynigir h.y. Meithrin, Cynradd neu Uwchradd.

2. AMSERLEN DDERBYN

Darpariaeth	Oed	Dechrau Ysgol	Dyddiad Cau ar gyfer Ceisiadau	Dyddiad Cynnig/Hysbysu	Dyddiad Cau ar gyfer Apelio
Plant Oed Meithrin.	3ydd Penblwydd 1af Medi 2026 i 31ain Awst 2027	Ionawr, Ebrill, Medi 2027	15^{fed} Ionawr 2026	16 ^{eg} Ebrill 2026	Dim hawl i Apelio
Plant Oed Cynradd. (Does dim trosglwyddo awtomatig o'r ddarpariaeth Feithrin – bydd angen gwneud cais ar wahân).	4ydd Penblwydd 1af Medi 2026 i 31ain Awst 2027	Ionawr, Ebrill, Medi 2027	15^{fed} Ionawr 2026	16 ^{eg} Ebrill 2026	10 Diwrnod Gwaith o dderbyn y Llythyr Gwrthod.
Plant Oed Uwchradd. (Ceisiadau ar gyfer disgyblion cynradd sy'n dechrau Blwyddyn 7 yn yr uwchradd).	Penblwydd yn 11 oed 1af Medi 2026 i 31ain Awst 2027	Medi 2027	31^{ain} Hydref 2026	1 ^{af} Mawrth 2027	10 Diwrnod Gwaith o dderbyn y Llythyr Gwrthod.

3. Y BROSES DDERBYN

3.1 DEWIS Y RHINI

Er bod y rhan fwyaf o rini'n anfon eu plentyn i'r ysgol agosaf, mae ganddynt yr hawl i ddewis unrhyw ysgol yng Ngheredigion.

Gellir gwneud newidiadau i'r dewis o ysgol ar unrhyw adeg hyd at y dyddiad cau (gweler y Tabl Derbyn yn adran 2) – bydd angen i rini wneud hyn yn ysgrifenedig (i'r Tîm Derbyn) yn ogystal â chyflwyno cais newydd.

Bydd unrhyw newid o ran y dewis o ysgol ar ôl y dyddiad cau yn cael ei drin fel cais hwyr.

Gellir dewis tair ysgol (gan nodi trefn blaenoriaeth). Os na fydd yr ALI yn gallu cynnig lle yn y dewis cyntaf, yna ystyrir yr ail ddewis ac yn y blaen.

3.2 DEWIS YSGOL

Pa bynnag ysgol a ddewisir gan y rhini, argymhellir eu bod yn cysylltu, yn trafod, ac yn ymweld â'r ysgol(ion) a ddewiswyd er mwyn cael gwybod pa gyfleusterau a chyfleoedd sydd ar gael.

3.3 GWNEUD CAIS AM LE MEWN YSGOL

Bydd angen i bob cais gael eu gyflawni a'u gyflwyno erbyn y dyddiadau cau a osodir yn yr Amserlen Dderbyn yn Adran 2. Ar ôl y dyddiad cau, bydd yr holl geisiadau a dderbyniwyd erbyn y dyddiad cau'n cael eu prosesu. Bydd unrhyw geisiadau a dderbynnir ar ôl y dyddiad cau'n cael eu hystyried ar ôl yr holl geisiadau a dderbyniwyd erbyn y dyddiad cau, oni bai bod yna resymau eithriadol dros gyflwyno cais hwyr

e.e. pan fydd y teulu wedi symud i'r ALI rhwng y dyddiad cau a'r dyddiad cynnig lle (ac os felly bydd angen tystiolaeth o'r newid cyfeiriad) neu pan fydd yna resymau eithriadol dros fethu â chyflwyno cais ar amser.

Rhaid nodi rhesymau dros geisiadau hwyr yn ysgrifenedig gyda'r cais, gan gynnwys unrhyw ddogfennau/datganiadau ategol priodol.

3.4 DYRANNU LLEOEDD

Bydd yr ALI yn derbyn plant hyd at nifer derbyn yr ysgol a ffeirir. Serch hynny, pan fydd y lle olaf a ddyrannir (hyd at y nifer derbyn) yn un o enedigaeth luosog, bydd yr ALI hefyd yn derbyn y brawd/chwaer neu frodyr/chwirydd arall/eraill.

Mae'r Nifer Derbyn yn nodi nifer y disgyblion y gellir eu derbyn i bob grŵp blwyddyn yn yr ysgol.

Mae'r Nifer Derbyn ar gyfer pob ysgol i'w weld yn Atodiad A: Niferoedd Derbyn a Chapasiti Ysgolion.

Cyfrifir y nifer gan ddefnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru - 'Mesur capasiti ysgolion yng Nghymru'. Mae'r ddogfen hon ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru ar www.wales.gov.uk.

3.5 MEINI PRAWF GORDANYSGRIFIO

Mewn achosion lle mae nifer y ceisiadau'n fwy na'r Nifer Derbyn yna bydd y lleoedd ysgol yn cael eu dyrannu yn ôl y meini prawf gordanysgrifio isod (a restrir yn nhrefn blaenoriaeth):

- plant sy'n derbyn gofal neu a oedd yn arfer derbyn gofal (sydd wedi'u mabwysiadu neu'n destun gorchymyn preswyl neu orchymyn gwarcheidwaeth arbennig yn union ar ol bod mewn gofal). Bydd angen tystiolaeth bod y plentyn yn arfer derbyn gofal;
- yr ysgol a ffeirir yw'r ysgol addas agosaf ac mae gan y plentyn **frawd neu chwaer** yn mynychu'r ysgol pan fyddant hwy'n dechrau ei mynychu;
- yr ysgol a ffeirir yw'r ysgol addas agosaf;
- plant nad yr ysgol honno yw'r ysgol addas agosaf atynt, ond sydd â brawd neu chwaer yn mynychu'r ysgol pan fyddant hwy'n dechrau ei mynychu.

Diffinnir brodyr a chwirydd fel a ganlyn: disgyblion gyda brodyr neu chwirydd llawn, hanner brodyr neu chwirydd, llys frodyr neu chwirydd, neu blant a fabwysiadwyd neu blant maeth sy'n mynychu'r ysgol a ffeirir, ac sy'n byw ar yr un aelwyd.

Pan fod mwy nag un plentyn yn cwrdd â'r meini prawf hyn a bod yna ymgeiswyr ar ôl o hyd, yna bydd y plentyn sy'n byw agosaf at yr ysgol yn cael ei dderbyn. Mesurir pob pellter yn ôl y llwybr cerdded byrraf (gan ddefnyddio Google Maps) rhwng prif gât yr ysgol â'r man lle mae cartref y plentyn yn cwrdd â'r briffordd.

3.6 CYFEIRIAD CARTREF

Cyfeiriad cartref y disgybl yw'r eiddo preswyl sy'n unig gartref neu'n brif gartref swyddogol iddo/iddi, sydd un ai:

- yn berchen i'r rhiant/rhieni neu'r sawl sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn; neu
- ar brydles neu'n cael ei rentu gan riant/rhieni'r plentyn neu'r sawl sydd â chyfrifoldeb rhiant dan gytundeb rhentu ysgrifenedig.

Pan fydd y cyfrifoldeb rhiant yn cael ei rannu, a bod y plentyn yn byw gyda'r ddau riant neu berson sydd â chyfrifoldeb rhiant, am ran o'r wythnos, yna ystyrir mai'r cartref swyddogol yw'r cyfeiriad y mae'r plentyn yn byw ynddo am y rhan fwyaf o'r wythnos ysgol (h.y. 3 allan o 5 diwrnod).

Mae'r ALI yn cadw'r hawl i ofyn am brawf o gyfeiriad ar unrhyw adeg yn ystod y broses dderbyn.

3.7 NEWID CYFEIRIAD

Pan fydd teulu'n symud a bod y rhieni'n gwneud cais am dderbyn plentyn i ysgol ar sail eu cyfeiriad newydd, gall yr ALI gymryd camau i wirio'r trefniadau. Bydd yr ALI yn derbyn un ai:

- llythyr cyfreithiwr yn nodi bod cytundeb wedi'i gyfnewid ynghyd â dyddiad cwblhau;
- cytundeb tenantiaeth sydd wedi'i lofnodi a'i ddyddio.

Os na ellir darparu prawf o'r cyfeiriad newydd, yna seilir y cais ar y cyfeiriad presennol.

3.8 TEULUOEDD GWEITHWYR LLUOEDD ARFOG Y D.U. A GWEISION ERAILL Y GORON (gan gynnwys DIPLOMYDDION)

Mae'r teuluoedd uchod yn tueddu i symud yn aml o fewn y Deyrnas Unedig ac o dramor, a hynny'n aml ar rybudd cymharol fyr. O ganlyniad, bydd ceisiadau am leoedd ar gyfer y flwyddyn ysgol sydd i ddod yn cael eu hystyried os byddant yn dod gyda llythyr swyddogol gan y Weinyddiaeth Amddiffyn neu'r Swyddfa Dramor a Chymanwlad, yn nodi dyddiad dychwelyd. Yna dyrannir lleoedd ysgol os byddai'r ymgeisydd yn cwrdd â'r meini prawf ar ôl symud i'r cyfeiriad newydd.

Bydd cyfeiriadau post unedau'n cael eu derbyn hefyd ar gyfer ceisiadau oddi wrth y lluoedd arfog, yn absenoldeb cyfeiriad post newydd.

3.9 DISGYBLION A WAHARDDWYD

Os bydd disgybl eisoes wedi'i wahardd yn barhaol o ddwy ysgol neu ragor, er y gall rhiant nodi ei fod yn ffafrio ysgol benodol ar gyfer addysg y plentyn, does dim rhaid i'r ALI gydymffurfio â'r dymuniad hwnnw am gyfnod o ddwy flynedd o ddyddiad y gwaharddiad diweddaraf.

4. CYNNIG LLE MEWN YSGOL (RHOI GWYBOD AM GYNNIG)

Bydd rhieni'n derbyn e-bost yn cadarnhau, neu beidio, bod lle ar gael yn yr ysgol ac yn cynnig cyfle iddyn nhw dderbyn y lle hwnnw.

Anfonir ebysts ynghylch penderfyniadau ceisiadau **Ysgolion Uwchradd** ar y **1^{af} o Fawrth 2027** ac ar gyfer ceisiadau **Ysgolion Cynradd** ar y **16^{eg} Ebrill 2026**.

Bydd angen derbyn yr holl gynigion. Mi fydd yr ebost a anfonir atoch yn cynnwys dolen a fydd yn caniatáu i chi wneud hynny.

Os nad yw'r cynnig yn cael ei dderbyn, yna gall y lle hwnnw gael ei dynnu'n ôl a'i gynnig i ddisgybl arall.

4.1 YSGOL AML-SAFLE

Bydd cynigion Ysgol sy'n gweithredu ar fwy nag un safle ar gyfer yr Ysgol ac nid ar gyfer safle penodol.

Mater ar gyfer trefniadaeth fewnol yr ysgol yw'r safle a fynychir gan y plant. Ni ellir apelio yn erbyn y safle a ddyrannir.

4.2 GRWPIAU BLWYDDYN

Bydd disgyblion yn cael eu derbyn i'r grŵp blwyddyn sy'n briodol ar gyfer eu hoed cronolegol. Mae hyn yn gyson gyda Pholisi Anghenion Addysg Arbennig Ceredigion (<http://www.ceredigion.gov.uk/preswylwr/ysgolion-ac-addysg/anghenion-addysg-arbennig-aaa/>) a Dogfen Egwyddorion a Disgwyliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol Ceredigion (<https://www.ceredigion.gov.uk/preswylwr/ysgolion-ac-addysg/anghenion-dysgu-ychwanegol/>), sy'n datgan y gall ysgol ei chael yn briodol i gynnig gwersi penodol i ddisgyblion, am gyfnod cyfyngedig, mewn grwpiau addysgu is neu uwch fel rhan o wahaniaethu arferol o fewn y brif ffrwd, ond ni ddylid gosod disgyblion yn barhaol mewn grwpiau cofrestru hŷn neu iau na'u hoed cronolegol.

Nid oes unrhyw hawl i apelio os bydd lle wedi'i gynnig, ond nid yn y grŵp blwyddyn a ddymunir.

4.3 DECHRAU YSGOL

Oni bai bod yna resymau eithriadol, disgwylir i'r plentyn ddechrau'r ysgol ar y dyddiad a nodir yn y cynnig. Bydd angen trafod unrhyw oedi o ran dechrau gyda'r Ysgol oherwydd ni fydd modd cadw'r lle am gyfnod amhenodol. Gwneir penderfyniadau ynghylch pa mor hir y dylid cadw lle fesul achos, ac mewn ymgynghoriad â'r rhieni a'r ysgol. Fodd bynnag, ni ragwelir y bydd lle'n cael ei gadw am fwy na 6 wythnos.

4.4 TYNNU'R CYNNIG O LE YN ÔL

Bydd y cynnig o le mewn ysgol yn cael ei dynnu'n ôl ar sail y canlynol:

- Darganfod ar ôl gwneud y cynnig bod y cais yn un twyllodrus neu'n fwriadol gamarweiniol (megis rhoi cyfeiriad ffug sy'n agosach at yr ysgol).
- Cadarnhad bod y lle'n cael ei dderbyn heb ei ddychwelyd i'r ALI erbyn y dyddiad a nodwyd yn y cynnig.

5. CEISIADAU AFLWYDDIANNUS

Os na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yna byddant yn cael gwybod beth yw'r rheswm am hynny, a'u hawl i wneud apêl annibynnol.

5.1 APELIADAU

Bydd angen i'r rhieni anfon llythyr yn gofyn am apêl i Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Ysgolion o fewn 10 diwrnod o'r dyddiad y cawsant eu hysbysu bod eu cais am le'n aflwyddiannus.

Gwneir trefniadau i'r panel apêl gwrdd trwy adran Gwasanaethau Cyfreithiol Cyngor Sir Ceredigion.

Nid oes unrhyw hawl i apelio yn erbyn darpariaeth feithrin anstatudol.

Nid yw'r penderfyniad i wrthod yn cael ei wneud yn ysgafn, ac fe'i gwneir pan fydd y nifer derbyn wedi'i gyrraedd yn unig a/neu pan fydd dosbarth babanod (h.y. blwyddyn derbyn, blwyddyn 1 a blwyddyn 2) yn croesi'r trothwy 30. Mae Rheoliadau Llywodraeth Cymru'n gofyn bod Awdurdodau'n cyfyngu maint dosbarthiadau babanod i 30 o ddisgyblion. Byddai derbyn mwy na hynny'n creu rhagfarn maint dosbarth, hynny yw, yn rhagfarnu yn erbyn addysg effeithlon neu ddefnydd effeithlon o adnoddau. Ni fyddai rhagfarn maint dosbarth babanod i'w gael mewn achosion lle nad oedd nifer derbyn yr ysgol wedi'i gyrraedd.

Mae yna, fodd bynnag, eithriadau i'r rheoliadau hyn (a elwir yn "ddisgyblion a eithrir") a all ganiatáu croesi'r trothwy o 30 disgybl mewn dosbarth. Ceir rhestr lawn o 'ddisgyblion a eithrir' yn Atodiad B.

5.2 RHESTRAU AROS

Bydd unrhyw blentyn sydd ddim yn cael cynnig lle yn ei ddewis cyntaf o ysgol yn cael ei gadw ar restr aros tan 30ain Medi yn y flwyddyn academaidd berthnasol.

Os bydd lleoedd yn dod ar gael yna byddant yn cael eu dyfarnu yn unol â'r meini prawf gordanysgrifio, yn hytrach na maint yr amser ers cyflwyno'r cais.

6. GWNEUD CAIS Y TU ALLAN I'R ROWND DERBYN ARFEROL

6.1 SYMUD I'R ARDAL

Dylai rhieni sy'n symud i'r ardal gyflwyno cais ddim cynharach na thymor cyn y dyddiad y rhagwelir y bydd eu plentyn/plant yn dechrau

e.e. os oes angen lle yn nhymor y gwanwyn yna dylid cyflwyno'r cais ddim cynharach na dechrau tymor yr hydref blaenorol.

Bydd ceisiadau a gyflwynir dros dymor ymlaen llaw'n cael eu cadw tan yr adeg briodol.

Gall oedi o ran symud i'r ardal arwain at dynnu cynigion yn ôl.

6.2 NEWID YSGOL YN YSTOD Y FLWYDDYN

Mae angen ystyried yn ofalus cyn newid ysgol a dylid trafod y mater yn llawn gyda Phennaeth ysgol bresennol y plentyn yn y lle cyntaf.

Os bydd rhieni'n dal i fod angen symud eu plentyn o un ysgol i un arall, yna rhaid iddyn nhw gyflwyno cais i wneud hynny.

6.3 LLEOEDD CHWECHED DOSBARTH

Mae holl Ysgolion Uwchradd ac Ysgolion Canol Ceredigion yn gyfrifol am eu derbyniadau 6ed dosbarth eu hunain a dylech gyflwyno bob cais yn uniongyrchol i'ch dewis ysgol.

ATODIAD A – Niferoedd Derbyn a Chapasiti Ysgolion

Ysgol Gynradd (Ysgol 3 – 11 gyda Darpariaeth Feithrin)

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Aberaeron	201	28
Aberteifi	374	53
Bro Sion Cwilt	147	21
Cenarth	97	13
Comins Coch	172	24
Dyffryn Aeron	210	30
Dyffryn Cledlyn	120	17
Llwyn-Yr-Eos	206	29
Padarn Sant	133	19
Plascrug	409	58
Rhydypennau	188	26
T. Llew Jones	180	25
Y Dderi	133	19
Y Gymraeg	370	52

Bydd angen i ddisgyblion Meithrin wneud cais ar gyfer y Cyfnod Cynradd.

Ysgol Gynradd (Ysgol 4 – 11 heb Ddarpariaeth Feithrin)

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Aberporth	139	19
Cei Newydd	98	14
Craig yr Wylfa	74	10
Llanarth	79	11
Llanfarian	56	8
Llanfihangel-y-Creuddyn	37	5
Llangwryfon	55	7
Llanilar	173	24
Llannon	59	8
Llechryd	90	12
Myfenydd	91	13
Mynach	59	8
Penllwyn	54	7
Penparc	122	17
Penrhyncoch	128	18

Pontrhydfendigaid	98	14
<u>Rhos Helyg</u>	127	17
- Campws Llangeitho	Mae Rhos Helyg yn gweithredu ar ddau safle. Bydd y lleoedd a gynigir ar gyfer yr ysgol yn hytrach na safle penodol. Mater ar gyfer trefniadaeth fewnol yr ysgol fydd y safle a fynychir gan y plant.	
- Campws Rhos Y Wlad		
Syr John Rhys	39	5
Talgarreg	63	9
Talybont	127	18

Ysgol Ganol 3 - 16

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Henry Richard		
Henry Richard 3 - 11	176	25
Henry Richard 11 – 16	408	82

Ysgolion Ganol 3 - 19

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Bro Pedr		
Bro Pedr (3-11)	376	53
Bro Pedr (11-19)	841	150 (Bl. 7 – 11)
Bro Teifi		
Bro Teifi (3-11)	360	51
Bro Teifi (11 – 19)	678	111 (Bl. 7 – 11)

Ni fydd disgyblion oed Cynradd (4 – 11) sy'n bwriadu aros yn eu hysgol yn gorfod gwneud cais i'r Cyfnod Uwchradd.

Ysgolion Uwchradd

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn (Bl. 7 – 11)
Aberaeron	990	170
Aberteifi	782	137
Penglais	1336	209
Penweddig	1070	170

ATODIAD B – EITHRIADAU I'R FENTER MAINT DOSBARTHIADAU BABANOD

- Plant y mae eu datganiadau AAA yn nodi y dylent gael eu haddysgu yn yr ysgol dan sylw, ac a dderbyniwyd i'r ysgol y tu allan i rownd dderbyn arferol.
- Plant y mae awdurdodau lleol yn gofalu amdanynt (plant sy'n derbyn gofal), neu nad ydynt yn cael gofal bellach (plant oedd yn arfer derbyn gofal) am eu bod wedi'u mabwysiadu neu'u gosod gyda theulu, neu wedi cael gwarcheidwad arbennig, ac sy'n cael eu derbyn i'r ysgol y tu allan i rownd dderbyn arferol.
- Plant na chafodd eu derbyn i ysgol yn y lle cyntaf, ond a gafodd gynnig lle wedi hynny yn sgil cyfarwyddyd panel apeliadau derbyn, neu am fod y sawl oedd yn gyfrifol am wneud y penderfyniad gwreiddiol yn cydnabod bod camgymeriad wedi'i wneud wrth weithredu trefniadau derbyn yr ysgol.
- Plant a dderbynnir y tu allan i'r rownd dderbyn arferol:
 - y mae'r awdurdod lleol cynhaliol wedi cadarnhau na allant gael lle mewn unrhyw ysgol addas arall o fewn pellter rhesymol i'w cartref am eu bod wedi symud i'r ardal y tu allan i rownd dderbyn arferol, neu
 - sydd am gael addysg grefyddol neu addysg Gymraeg, ac mai'r ysgol dan sylw yw'r unig ysgol addas o fewn pellter rhesymol.
- Plant a dderbyniwyd i'r ysgol y tu allan i rownd dderbyn arferol y trefnodd yr ysgol ei dosbarthiadau yn ei sgil ac ar ôl diwrnod cyntaf y flwyddyn ysgol, y byddai ei effaith yn golygu y byddai'r ysgol yn gorfod cymryd mesur perthnasol os nad oedd y plant yn ddisgyblion a eithrir.
- Plant gweithwyr y lluoedd arfog a dderbynnir y tu allan i rownd dderbyn arferol.
- Plant y mae eu hefaill neu frawd neu chwaer o enedigaeth luosog wedi'u derbyn fel y disgybl(ion) nas eithrir olaf cyn croesi'r trothwy nifer derbyn.
- Plant sy'n ddisgyblion cofrestredig mewn ysgolion arbennig, ond sy'n cael rhan o'u haddysg mewn ysgol brif ffrwd.
- Plant gydag AAA sydd fel arfer yn cael eu haddysgu mewn uned arbennig o fewn ysgol brif ffrwd, sy'n derbyn rhan o'u gwersi mewn dosbarth nad yw'n un arbennig.

Bydd disgyblion a eithrir yn parhau felly, unwaith eu bod wedi'u derbyn, am weddill eu hamser mewn dosbarth babanod, neu nes bod y nifer yn y dosbarth yn gostwng a bod modd eu trefnu i gydymffurfio â'r cyfyngiad ar faint dosbarthiadau babanod. Er enghraifft, os bydd plentyn nas eithrir yn gadael dosbarth, bydd un lle ychwanegol yn y dosbarth babanod, neu os penodir athro ychwanegol, yna ni fydd y plentyn hwnnw'n ddisgybl a eithrir bellach. Rhaid trefnu dosbarthiadau i gydymffurfio a'r cyfyngiadau lle bynnag y bo'n bosib.

<u>Nifer Disgyblion - Bl. 7 2026/Pupil Numbers - Yr 7 2026</u>		
<u>Ysgol/School</u>	<u>Rhif Derbyn/ Admission Number</u>	<u>Nifer Disgyblion/No. of Pupils 2026</u>
Aberaeron	170	91
Aberteifi	137	127
Bro Pedr	150	108
Bro Teifi	111	68
Henry Richard	82	52
Penglais	209	179
Penweddig	170	106

Nifer Disgyblion - Derbyn 2026 a 2027/Pupil Numbers - Reception 2026 & 2027			
<u>Ysgol/School</u>	<u>Rhif Derbyn/ Admission Number</u>	<u>Nifer Disgyblion/No. of Pupils 2026</u>	<u>Nifer Disgyblion/No. of Pupils 2027</u>
Aberaeron	28	30	23
Aberporth	19	12	15
Aberteifi	53	33	15
Bro Pedr	53	31	9
Bro Sion Cwilt	21	13	4
Bro Teifi	51	42	27
Cei Newydd	14	3	6
Cenarth	13	12	3
Comins Coch	24	18	12
Craig yr Wylfa	10	1	0
Dyffryn Aeron	30	36	12
Dyffryn Cledlyn	17	16	9
Henry Richard	25	17	11
Llanarth	11	8	2
Llanfarian	8	1	1
Llanfihangel-y-Creuddyn	5	2	5
Llangwryfon	7	2	7
Llanilar	24	19	13
Llanon	8	5	4
Llechryd	12	6	4
Llwyn Yr Eos	29	22	7
Myfenydd	13	7	3
Mynach	8	5	1
Padarn Sant	19	10	7
Penllwyn	7	8	5
Penparc	17	28	18
Penrhyncoch	18	18	10
Plascrug	58	42	21
Pontrhydfendigaid	14	5	4
Rhos Helyg	17	9	4
Rhydypennau	26	30	23
Syr John Rhys	5	1	0
T Llew Jones	25	20	13
Talgarreg	9	7	6
Talybont	18	10	4
Y Dderi	19	10	5
Y Gymraeg	52	37	21